

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 634

Nota Tessenderlo, Hofstraat Ontwikkeling van een verkaveling

DEEL 2: Programma van maatregelen

Inge Van de Staey & Joris Steegmans
juli 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *ARON bvba* een archeologienota voor een uitgesteld traject (ID 4518) opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis hiervan was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom was aanvullend vooronderzoek noodzakelijk.

Dit aanvullend vooronderzoek bestond uit een landschappelijk bodemonderzoek (2018B342) en een proefsleuvenonderzoek (2018B343) en werd uitgevoerd op een ca. 8571 m² perceel aan de Hofstraat te Tessenderlo en kadastraal gekend als Tessenderlo, 2de afdeling, sectie B, percelen 904K3, 896Y, 904F3, 904Y2, 904G3, 904V2, 904H3, 904D3 en 904E3.

Het landschappelijk bodemonderzoek vond plaats op het gehele onderzoeksterrein. Er werden tijdens het landschappelijk bodemonderzoek 15 boringen gezet. Er werd hierbij afgeweken van de bekrachtigde nota waar 9 boringen in een grid van 30x30 m waren voorzien. De aanpassingen die werden aangebracht hadden te maken met het feit dat door de aanwezige kiezelverhardingen niet handmatig kon geboord worden. Er werden daarom in eerste instantie 9 boringen rondom rond ingepland. In de met kiezel verharde parking werd vervolgens de kiezelverharding verwijderd om aansluitend 5 boringen te zetten.

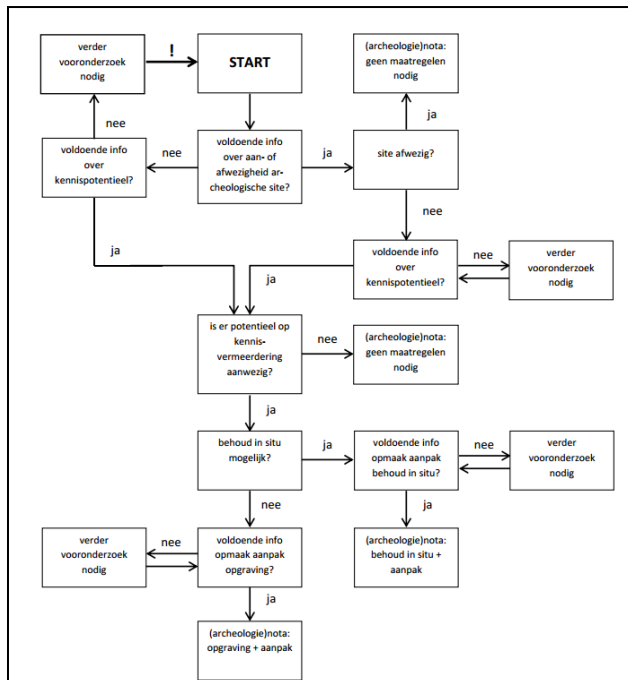
Gezien de kans op bewaring van intacte prehistorische artefactensites na de uitvoering van het landschappelijk bodemonderzoek als bijzonder klein kan worden ingeschat, werd geen vervolgonderzoek naar steentijdartefactensites uitgevoerd.

Het Programma van Maatregelen zoals omschreven in de bekrachtigde archeologienota (ID 4581) voorzag in een proefsleuvenonderzoek waarbij het terrein onderzocht diende te worden door middel van continue proefsleuven van 2 m breed, die op 13 m van elkaar gelegen waren. In totaal ging het om vijf NW-ZO georiënteerde sleuven die omwille van het oorspronkelijk eerder vlakke terrein, evenwijdig met de straat waren voorzien. De sleuven werden onderbroken ter hoogte van de aanwezige elektriciteitsleidingen onder de aanwezige talud centraal op het terrein. Op deze wijze zou ca. 820 m² of in totaal 10,9 % van de totale oppervlakte van het gebied (8571 m²) onderzocht worden. Bijkomend diende 1,6 % van het terrein via kijkvensters, dwars- en/of volsleuven onderzocht worden.

Het voorgestelde Programma van Maatregelen werd bij de uitvoer van het onderzoek grotendeels aangehouden (*Afb. 25*). Enkel sleuf 1, die in het noordoosten van het terrein ter hoogte van de grindparking werd aangelegd, werd gezien de aanwezigheid van enkele opleggers onderbroken aangelegd. De rest van de sleuven werd zoals gepland uitgevoerd. De onderbroken sleuven werden doorlopend genummerd waardoor 9 sleuven werden aangelegd. Proefsleuven 1 tem 5 situeren zich ter hoogte van de aanwezige parking, sleuven 6 tem 9 in het zuidelijke ontboste deel.

De afstand tussen de proefsleuven bedraagt 13 m (van middenpunt tot middenpunt), de proefsleuven zijn 2 m breed. De sleuven hadden in totaal een oppervlakte van 866 m². Langs de oostzijde van proefsleuf 6 en de oostzijde van proefsleuf 9 werden bijkomend twee kijkvenster uitgegraven (KV 1 en KV2). Beide kijkvensters hadden een oppervlakte van 53 m². In totaal werd op deze wijze 972 m² onderzocht, wat neerkomt op ca. 13 % van de oppervlakte die onderzocht kon worden (nl. 7475 m² (totale oppervlakte – veiligheidsbuffer rondom de aanwezige elektriciteitsleiding).

Op basis van voorgaande onderzoeken kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

Afb. 33: Beslissingshefboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het landschappelijk bodemonderzoek (2018B342) maakte duidelijk dat de in oorsprong aanwezige Zdg-bodem over quasi het gehele onderzoeksterrein sterk geroerd.

Het proefsleuvenonderzoek (2018B343) leverde geen archeologische sporen of vondsten op en bevestigde grotendeels de bevindingen wat betreft de bodemopbouw. De profielen geven een matig droge tot droge bodem weer. De in oorsprong aanwezige Zbg/Zcg -bodem bleek over quasi het gehele onderzoeksterrein sterk geroerd en de bodem kan eerder als OB- en OT-bodem worden aangeduid. Slechts op enkele plaatsen bleef de bodemopbouw wel vrij gaaf bewaard en kan nog van een intact bodemprofiel worden gesproken.

De archeologische waarde en het potentieel op kenniswinst van het onderzoeksgebied is daarmee laag.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.2 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De bouw van KMO-Units, de aanleg van infiltratiebekkens en de aanleg van nutsleidingen veroorzaken vrij grootschalige bodemingrepen. Ook voor de aanleg van verhardingen en groenzones kunnen meer diepgaande verstoringen in de toekomst niet uitgesloten worden. Verwacht werd dan ook dat de moederbodem en daarmee ook eventueel aanwezige archeologische resten over het volledige terrein vergraven zullen worden tijdens de toekomstige werken.

Het uitgevoerde onderzoek toonde aan dat er geen (waardevolle) archeologische vindplaatsen zijn aangetroffen in het onderzoeksgebied. De geplande ruimtelijke ontwikkeling heeft dan ook geen impact op het bodemarchief.

1.4 Conclusie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden noch archeologische sporen noch archeologische vondsten aangetroffen. Er wordt binnen het projectgebied dan ook geen archeologisch erfgoed verwacht. Verder onderzoek zou dan ook niet tot kennisvermeerdering leiden. Er wordt dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Er moeten daarom geen maatregelen getroffen worden en er wordt bijgevolg geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L. (1960) *Verklarende tekst bij het kaartblad Tessenderlo 61W. Bodemkaart van België.* Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DE WINTER N. & HIMPE T. (2017). *Archeologienota Tessenderlo – Hofstraat. Bouw van KMO-bedrijvenpark.*
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/4518>;

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE),* Brussel.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen,* Gent.

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

